

NOTAT

SAMLET SAMLENOTAT

Samlenotat vedr. rådsmøde (Konkurrenceevne) d. 5.-6. marts 2009

Indholdsfortegnelse

1. Opfølgning på EU's indre markedsstrategi	2
2. Bedre regulering	6
3. Lissabon-strategien: Rådets (konkurrenceevne) bidrag til Det Europæiske Råd: Vedtagelse af nøglebudskaber (Key Issues Paper)	11
4. Den europæiske bilindustri.....	17
5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer – KOM(2008) 311 endelig	21
6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om pesticidudbringningsudstyr og om ændring af direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner – KOM (2008) 535 endelig.....	32
7. Europa Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/116/EF om beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder, KOM (2008) 464.....	39

1. Opfølgning på EU's indre markedsstrategi

Resumé

Det tjekkiske EU-formandskab har den 6. januar 2009 fremlagt et udkast til rådskonklusioner (konkurrenceevne) vedrørende Kommissionens fremskridtrapport som opfølgning på EU's indre markedsstrategi (Single Market Review) fra november 2007.

Konklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009 og fremsendes herefter til Det Europæiske Råd i marts 2009.

I konklusionerne hilser formandskabet Kommissionens fremskridtrapport velkommen, idet der fremhæves en række forhold med henblik på at styrke det indre marked yderligere.

Det pointeres overordnet, at der er behov for at foretage en sammenhængende og effektiv implementering af indre markedsstrategien.

1. Baggrund og indhold

Det tjekkiske EU-formandskab har den 6. januar 2009 fremlagt et udkast til rådskonklusioner (konkurrenceevne) vedrørende Kommissionens fremskridtrapport som opfølgning på EU's indre markedsstrategi, "The Single Market Review – one year later" af 16. december 2008. [SEC (2008) 3064].

Konklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009 og fremsendes herefter til Det Europæiske Råd i marts 2009.

Tilsvarende forventes rådsformationen ECOFIN også at vedtage konklusioner om Kommissionens fremskridtsrapport som opfølgning på indre markedsstrategien. Disse konklusioner sendes ligeledes til Det Europæiske Råd i marts 2009.

Formandskabet hilser overordnet Kommissionens fremskridtsrapport velkommen, idet det fremhæves, at det indre marked er en hjørnesten og et af de vigtigste resultater i EU-samarbejdet.

Det påpeges, at ny EU-regulering bør indeholde konsekvensanalyser i forhold til at sikre den globale konkurrence med henblik på at styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne. Herudover fremhæves behovet for et åbent marked for services og øget konkurrence i netværksindustrierne.

Kommissionen opfordres til at intensivere det igangværende arbejde med en fælles portal for alle kontaktpunkter og informationstjenester vedrørende det indre marked. Kommissionens kommende anbefalinger om bedre myndighedsudøvelse i det indre marked imødeses også med forventning.

Medlemsstaterne opfordres til at styrke indsatsen for at nedbringe deres implementeringsunderskud. I den forbindelse fremhæves resultattavlen for det indre marked som et nyttigt redskab.

Indsatsen for at fremme fælles IKT-løsninger hilses velkommen. Herudover fremhæves det nye forbrugerrettighedsdirektiv og indsatsen for at sikre forbrugernes rettigheder.

I forhold til det videre arbejde med indre markedsstrategien fremhæves behovet for en sammenhængende og effektiv implementering. Det foreslås, at prioriterede indsatsområder inkluderes i det nationale reformprogram og i den nye post-2010 Lissabon-strategi.

Rådet (konkurrenceevne) vil fremover en gang om året evaluere fremskridt i forhold til implementering af indre markedsstrategien.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Formandskabets udkast til rådskonklusioner (konkurrenceevne) har været i høring i specialudvalget for konkurrenceevne og vækst med frist den 21. januar 2009. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Erhverv.

Dansk Erhverv hilser formandskabets udkast til konklusioner velkommen, idet man er særlig positiv over for forslaget om øget brug af konsekvensanalyser i forhold til ny EU-lovgivning. Man støtter desuden, at der skabes en fælles national portal for EU-kontaktpunkter og -services.

Dansk Erhverv fremhæver servicesektorens betydning for økonomien i EU og foreslår på den baggrund, at servicesektoren tildeles en separat sektion i Kommissionens fremskridtsrapport.

Dansk Erhverv advarer imod, at teksten vedrørende reduktion i administrative byrder bliver for uambitiøs. Man finder det endvidere vigtigt, at de nationale regeringer i lyset af den økonomiske situation fastholder de resultater, der er opnået vedrørende frihandel og et åbent indre marked.

6. Andre landes holdninger

Medlemslandene har generelt udtrykt stor opbakning til konklusionerne.

Flere lande har rejst forslag til tekstændringer med henblik på at udtrykke en klar kobling mellem den økonomiske krise og behovet for at styrke det indre marked yderligere.

En række lande har haft ændringsforslag vedrørende spørgsmålet om den eksterne dimension af det indre marked. Nogle lande har haft ønske om at indføre reference til reciprocitet, mens andre lande har ønsket at fremhæve behovet for yderligere åbenhed. Der har været forslag om at udvikle den eksterne dimension gennem øget koordinering mellem forskellige politikområder.

Der har desuden været forslag til en række mindre tilføjelser vedrørende implementering af servicedirektivet og behovet for at styrke konkurrencen i netværksindustriene samt at sikre en lovgivningsmæssig ramme for at fremme fælles IKT-løsninger.

Nogle lande har fremhævet behovet for en mere stringent fremtidig rapportering fra Kommissionen på implementering af indre markedsstrategien. Det har været anført, at fremskridtsrapporter også bør indeholde oplysninger om de initiativer, der endnu udestår.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark finder overordnet, at konklusionerne er velbalancerede og kan derfor støtte, at de vedtages i deres nuværende form. I særdeleshed støtter Danmark, at konklusionerne fremhæver et åbent og velfungerende indre marked som en væsentlig del af løsningen på den økonomiske situation.

Danmark har fremhævet behovet for øget ekstern åbenhed og vigtigheden af at koordinere forskellige politikområder med henblik på at udvikle den eksterne dimension af det indre marked.

Danmark mener, at kommende fremskridtsrapporter vedrørende det indre marked bør indeholde klare tilkendegivelser af, hvilke initiativer, der udestår i forhold til indre markedsstrategien.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret eller direkte statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Sagen har ingen direkte administrative konsekvenser. Gennemførelsen af visse anbefalinger vil imidlertid have positive administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det gælder bl.a. forslaget om, at nye forslag til EU-regulering bør indeholde konsekvensanalyser i forhold til at sikre den globale konkurrence. Det gælder desuden opfordringen til Kommissionen om at intensivere det igangværende arbejde med en fælles portal for kontaktpunkter og informationstjenester vedrørende det indre marked. Herudover gælder det indsatsen for at fremme fælles IKT-løsninger.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Bedre regulering

Resumé

Bedre regulering er på dagordenen på rådsmødet (konkurrenceevne) den 5. og 6. marts 2009 i form af en fremskridtsrapport, som er særligt knyttet til Kommissionens strategiske meddelelse om bedre regulering, vedtaget den 28. januar.

Den strategiske meddelelse indeholder status og fremadrettede initiativer om konsekvensvurderinger, reduktion af administrative byrder samt forenkling af EU-reguleringen.

Den strategiske meddelelse og fremskridtsrapporten har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

I marts 2000 pålagde Det Europæiske Råd (DER) Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. I 2002 offentliggjorde Kommissionen en handlingsplan for bedre regulering, og som led i gennemførelsen heraf vedtog Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet i 2003 en interinstitutionel aftale om bedre regulering.

Fra 2003 og frem til 2007 iværksatte Kommissionen en række initiativer, der lagde op til at måle de administrative byrder samt at introducere målsætningen om at reducere de administrative byrder på EU-plan.

Kommissionen udsendte i januar 2007 handlingsprogrammet for administrative lettelser. Her foreslog Kommissionen bl.a. på dansk foranledning en fælles målemetode til at opgøre de administrative byrder, et reduktionsmål på 25 pct. for administrative byrder i EU og etableringen af en særlig enhed (Impact Assessment Board) til at kvalitetssikre Kommissionens konsekvensvurderinger.

På Det Europæiske Råd (DER) i 2007 var der enighed om Kommissionen forslag, herunder en liste over 13 prioriterede indsatsområder samt en liste over såkaldte "fast track" forenklingforslag. Det vil sige forenklingforslag, der med relativt simple tiltag vil kunne reducere virksomhedernes administrative byrder inden for en kort tidshorisont. Desuden opfordrede DER medlemslandene til at fastsætte tilsvarende ambitiøse mål på nationalt niveau.

I januar 2008 vedtog Kommissionen den anden strategiske meddelelse om bedre regulering i EU. I meddelelsen blev status og nye tiltag beskrevet.

Kommissionen udsendte den 10. marts 2008 en ny liste med 11 ”fast track” forenklingsforslag.

Den 28. januar 2009 udsendte Kommissionen den tredje strategiske meddelelse om bedre regulering (KOM(2009)15). Sammen med meddelelsen vedtog Kommissionen to arbejdsrapporter, som redegør mere detaljeret for fremskridt med henholdsvis forenklingen af lovgivningen og med implementeringen af handlingsprogrammet for bedre regulering. Den strategiske meddelelse indeholder en overordnet status for det hidtidige arbejde med bedre regulering (forenkling af lovgivning, handlingsprogrammet og konsekvensvurderinger) samt fremhæver, hvor der er behov for yderligere indsats. Meddelelsen skal ses som bidrag til Det Europæiske Råds drøftelse af indsatsen.

Kommissionens såkaldte rullende regelforenklingsprogram er opdateret med forslag til vedtagelse i 2009 og indeholder nu 185 regelforenklingsinitiativer, hvoraf 132 er vedtaget i Kommissionen. 75 forslag er endeligt vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet. Kommissionen har identificeret en række forslag, som den kommende Kommission kan arbejde videre med.

Målingerne af de administrative byrder på de 13 prioriterede områder er nu færdig, og der er identificeret byrder for 115 – 130 mia. euro. Målingerne viser, at selskabsret og moms er de mest byrdetunge målte områder og Kommissionen har derfor i sinde at udarbejde regelforenklingsforslag her inden for. Dette gælder et e-faktureringsystem på momsområdet (som forventes et lettelsespotentiale på 18 mia. euro) og mulighed for undtagelse af mikrovirksomheder for nogle af regnskabsdirektiverne (forventet lettelsespotentiale 8 mia. euro) Kommissionen har ligeledes noteret sig, at 21 lande nu har sat nationale reduktionsmål.

Derudover vil Kommissionen fremadrettet identificere specifikke regelforenklingsforslag på de 13 prioriterede områder. Kommissionen håber på, at det vil være muligt at få fremlagt disse forslag før denne Kommissions afgang. Kommissionen foreslår ligeledes handlingsprogrammet udvides med 30 retsakter dog stadig inden for de 13 områder.

Kommissionen opfordrer endvidere Rådet og Europa-Parlamentet til at vedtage forslag til EU-forenkling, som venter på vedtagelse i disse institutioner.

Kommissionens konsekvensvurderingssystem strammes yderligere op. Kommissionen søger bl.a. at skabe større ejerskab i tjenestegrenene ved at generaldirektøren skal godkende konsekvensvurderingen før den kvalitetssikres i ”Impact Assessment Boardet”. Derudover vil vejledning i udarbejdelse af konsekvensvurderinger blive styrket. Nye it-redskaber bl.a. til at kvantificere potentielle administrative byrder i nye forslag, vil blive introduceret for medarbejdere i tjenestegrenene.

Alle tre institutioner bør prioritere arbejdet med at evaluere den ”fælles tilgang til konsekvensvurdering” (Common Approach to Impact Assessment) fra 2005.

Som det også er beskrevet i ”En Small Business Act for Europa”, vil Kommissionen hvor muligt anvende fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettede direktiver og forordninger.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres om meddelelsen og fremskridtsrapporten.

3. Nærhedsprincippet

Omkring 40 pct. af danske virksomheders administrative byrder kan relateres til EU og den nationale implementering af EU-lovgivning, herunder f.eks. i forbindelse med implementeringen af det indre marked. Regeringens mål om at reducere byrderne med op til 25 pct. i 2010 gør det relevant både at fokusere på byrder som følge af danske love og regler og byrder afledt af EU-regulering. Regeringen finder, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Meddelelsen og fremskridtsrapporten medfører ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

5. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og vækst d. 28. januar 2009.

DI støtter Kommissionens indsats for at nedbringe de administrative byrder i EU. DI finder det positivt, at der nu er en måling af den enkelte lovgivnings betydning for virksomhederne, og DI opfordrer til, at målingerne bliver et styringsredskab til at forhindre, at byrderne vokser fremover. For at redskabet bliver effektivt opfordrer DI til at 25 pct. målsætningen bliver en nettomålsætning, så den samlede udvikling i byrderne kan følges samt at ansvaret for at nå målet delegeres til de enkelte DG'er for at skabe politisk ansvar for opgaven. DI hilser forslaget om en fritagelse af de mindste virksomheder for pligten til at indberette årsregnskab velkommen og opfordrer den danske regering til at implementere den forventede ændring i dansk lov hurtigst muligt. DI opfordrer Kommissionen til at fremlægge en handlingsplan med konkrete forslag til, hvordan en 25 pct. reducere kan nås inden for de enkelte sektorer.

LO finder metoden, Kommissionen måler efter, kritisabel, da der fokuseres entydigt på omkostninger og ikke på gevinster (benefit). LO mener derfor, at det i forbindelse med reduktion af administrative byrder på arbejdsmiljøområdet, er nødvendigt at se både på direkte omkostninger og direkte gevinster. I notatet til EU-specialudvalget under punkt 7. Foreløbig dansk holdning, vil LO foreslå, at der i andet afsnit efter "miljøbeskyttelsesniveauet" tilføjes "arbejdsmiljøbeskyttelsen". Derudover har LO konkret holdning til en evt. senere behandling af to direktiver, der er beskrevet i annek 1 (Scope for simplification activities during the next Commission) til arbejdsdokumentet: "Third progress report on the strategy for simplifying the regulatory environment".

6. Andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om arbejdet med bedre regulering i EU og der forventes ikke nævneværdige uoverensstemmelser under drøftelsen af fremskridtsrapporten.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU, og forventer at hilse fremskridtsrapporten velkommen og lægger stor vægt på, at momentum i arbejdet med administrative lettelser opretholdes i Kommissionen. Arbejdet med bedre regulering i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenklning og administrative lettelser i Danmark.

Danmark støtter, at bedre regulering sker ud fra en balanceret og integreret tilgang, som ikke sænker arbejdsmiljøbeskyttelsen, miljøbeskyttelsesniveauet, fødevarerikkerheden, forbrugerbeskyttelsen eller sundhedsstandarder. Danmark ser endvidere bedre reguleringsindsatsen som en mulighed for også at kunne øge kvaliteten i reguleringen og derigennem forbedre beskyttelsesniveauet.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen og fremskridtsrapporten ventes ikke at få direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark, men konsekvenserne skal vurderes fra sag til sag.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen og fremskridtsrapporten medfører ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Bedre regulering og derigennem omkostningseffektive løsninger vil have positive konsekvenser. Administrative lettelser for virksomheder vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen og fremskridtsrapporten medfører ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Bedre regulering har siden 2001 været forelagt Folketingets Europaudvalg flere gange bl.a. forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 4. december 2006 til orientering, forud for rådsmødet (ECOFIN) den 30. januar 2007 til orientering, forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 19. februar 2007 til orientering, forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 21. maj 2007 til orientering, forud for rådsmødet (ECOFIN) den 9. oktober 2007 til orientering samt forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 22.-23. november 2007.

Kommissionens handlingsprogram har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2007 i forbindelse med ECOFINs behandling af Kommissionens handlingsprogram den 30. januar 2007 til orientering.

Kommissionens anden strategiske meddelelse har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (ECOFIN) den 8. februar 2008, til orientering forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 23. maj 2008. Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. september 2008 forud for rådsmøde (konkurrenceevne) den 25. september 2008.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

3. Lissabon-strategien: Rådets (konkurrenceevne) bidrag til Det Europæiske Råd: Vedtagelse af nøglebudskaber (Key Issues Paper)

Resumé

Det tjekkiske EU-formandskab har den 5. januar 2009 fremlagt et udkast til Rådets (konkurrenceevne) nøglebudskaber til Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2009. Dokumentet indeholder en række anbefalinger under overskriften ”Proaktiv respons på den økonomiske afmatning”.

Formandskabet har desuden fremlagt et udkast til Rådets synspunkter vedrørende implementeringsrapporten for Fællesskabets Lissabon-program 2008-2010. Heri gennemgås de initiativer, som Kommissionen i sin implementeringsrapport har beskrevet vedrørende de 10 centrale målsætninger for Fællesskabets Lissabon-program 2008-2010.

Udkast til rådets synspunkter vedrørende implementeringsrapporten forhandles både i rådsformationen for konkurrenceevne og ECOFIN. Den fælles tekst vil blive tilføjet som anneks til de to rådsformationers nøglebudskaber (Key Issues Paper) til Det Europæiske Råd.

1. Baggrund og indhold

Nøglebudskaber (Key Issues Paper)

Det tjekkiske EU-formandskab har den 5. januar 2009 fremlagt et udkast til Rådets (konkurrenceevne) nøglebudskaber (Key Issues Paper) til Det Europæiske Råd i marts 2009.

Dokumentet indeholder en række anbefalinger under overskriften ”Proaktiv respons på den økonomiske afmatning”. Anbefalingerne falder i fem hovedafsnit:

- Afhjælpning af tilbageværende barrierer i det indre marked.
- Reduktion i omfanget af administrative byrder.
- Forbedrede rammevilkår for erhvervsliv og innovation med særligt fokus på små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne.
- Forøgede og bedre investeringer i viden, uddannelse og forskning.
- Fokus på den eksterne dimension af konkurrenceevnen.

Formandskabet anfører, at en velfungerende afhjælpning af tilbageværende barrierer i det indre marked indebærer en effektiv opfølgning på indre markedsstrategien fra november 2007. Det pointeres, at der er behov for at styrke konkurrencen inden for EU's netværksindustrier og for at få det indre marked til at fungere bedre på detailhandelsområdet. Det anbefales i øvrigt, at Kommissionen og medlemslandene sikrer en fyldestgørende implementering af servicedirektivet og dets iboende instrumenter.

Formandskabet imødeser den tredje strategiske meddelelse om bedre regulering, som Kommissionen forventes at fremsende ultimo januar 2009. Det anbefales, at Kommissionen anvender et bredt spektrum af instrumenter for at sikre hurtigt fremskridt hen imod målet om at nå en 25 pct. reduktion i de administrative byrder i 2012. Kommissionen opfordres herudover til at fremlægge en årlig fremskridtsrapport for Det Europæisk Råd om udviklingen i de administrative byrder.

Formandskabet anfører behovet for, at der fortsat er fokus på at sikre virksomhederne adgang til finansiering. Det påpeges, at der både på kort og længere sigt er behov for yderligere investeringer i infrastruktur, nye grønne teknologier, uddannelse og træning med henblik på at forbedre konkurrenceevnen. Der lægges særligt vægt på at forbedre konkurrenceevnen for små og mellemstore virksomheder, i forhold til hvilket Small Business Act fra december 2008 fremhæves som et nøgleinstrument.

Formandskabet fremhæver, at der fortsat er behov for at øge investeringerne i uddannelse, forskning og innovation samt at styrke samarbejdet mellem universiteter, forskningsinstitutioner og erhvervsliv. Det anbefales at koordinere investeringer i medlemslandene og på fællesskabsplan med henblik på at opnå en velfungerende forskningsinfrastruktur i Europa. Herudover er der fokus på at fremme regionale forskningssamarbejder i tæt koordinering med den førte innovations- og klyngepolitik.

Formandskabet anfører, at den eksterne dimension af konkurrenceevnen har stor betydning, og at EU således skal sikre sig fuldt udbytte af nye globale samhandelsmuligheder. Det anbefales, at EU fortsat afdækker mulighederne for at opnå resultater i WTO, og at det bilaterale samarbejde med strategiske samhandelspartnere herudover intensiveres. På den baggrund hilser formandskabet Kommissionens nye meddelelse om den eksterne dimension af Lissabon strategien (KOM (2008) 874) velkommen.

Rådets synspunkter vedrørende implementeringsrapporten for Fællesskabets Lissabon program 2008-2010

Formandskabet har den 15. januar 2009 fremlagt et udkast til Rådets synspunkter vedrørende implementeringsrapporten for Fællesskabets Lissabon program 2008-2010 [KOM (2008) 881]. Denne tekst forhandles både i rådsformationen for konkurrenceevne og ECOFIN. Den fælles tekst vil blive tilføjet som annekst til de to rådsformationers Key Issues Papers 2009 til Det Europæiske Råd.

I tekstudkastet indledes med en reference til den økonomiske genopretningsplan fra december 2008 og til behovet for simplificering af låneprocedurerne i EU's Socialfond og Globaliseringsfonden. Herudover påpeges nødvendigheden af at fortsætte den reformproces, som er fastlagt i Lissabon-strategien.

Tekstudkastet indeholder herudover en gennemgang af de initiativer, som Kommissionen har beskrevet i sin implementeringsrapport. Det drejer sig om initiativer i forhold til følgende 10 nøglemålsætninger for perioden 2008-2010:

- 1) Fremlæggelse af ny social og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden i EU.
- 2) Forslag om fælles immigrationspolitik.
- 3) Vedtagelse af Small Business Act.
- 4) EU's indsats for 25 pct. reduktion i administrative byrder.
- 5) Styrkelse af det indre marked, herunder servicedirektiv og varepakke.
- 6) EU's investeringer i viden og innovation.
- 7) Forbedrede rammevilkår for innovation i EU.
- 8) Etablering af et indre marked på energiområdet.
- 9) Fremme af EU-industripolitik med fokus på bæredygtig produktion.
- 10) Bi- og multilaterale forhandlinger med henblik på øget frihandel.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Forslaget har været i høring i specialudvalget for konkurrenceevne og vækst med frist den 20. januar 2009. Der er modtaget høringssvar fra AC Forbrugerrådet, DI, LO og Dansk Erhverv.

AC oplyser, at de ikke har bemærkninger til materialet.

Forbrugerrådet oplyser, at de af ressourcemæssige årsager ikke har haft mulighed for at forholde sig til materialet.

DI støtter formuleringerne vedrørende behovet for bedre implementering, herunder implementering af servicedirektivet, samt yderligere markedsåbninger, vedtagelse af et nyt forbrugerdirektiv og gennemførelse af Small Business Act. Endvidere støttes det, at EU både arbejder multilateralt og bilateralt for øget samarbejde med tredjelande.

DI finder det vigtigt at fastholde, at målet for reduktion i administrative byrder er et nettomål, som også gælder ny lovgivning, og at det er vigtigt med reduktionsmål for alle tjenestegrene i Kommissionen.

DI fremhæver, at økonomiske indgreb må reflektere de enkelte landes situationer. Det noteres med tilfredshed, at teksten lægger op til fortsatte reformer i regi af Lissabon-strategien efter 2010. Herudover understreges behovet for at sikre alle virksomheders adgang til kapital.

DI foreslår, at der oprettes en europæisk energisparefond og investeres yderligere i energibesparende teknologier. Man håber, at arbejdet med et EU-patent og en europæisk patentdomstol vil bære frugt i 2009.

LO finder overordnet, at den største udfordring for EU i fremtiden bliver at skabe tilstrækkelig med gode jobs. Det noteres med tilfredshed, at der i teksten er fokus på behovet for investeringer i infrastruktur, grønne teknologier, uddannelse og træning.

LO støtter EU's bestræbelser på at reducere de administrative byrder, men advarer mod at deregulering har negative afledte konsekvenser for arbejdstagere. LO påpeger, at regulering på fx arbejdsmiljøområdet også kan have positive økonomiske effekter.

LO finder, at medarbejdere er en vigtig kilde til innovation, og at samarbejdsudvalg derfor bør anvendes mere aktivt med henblik på udvikling af produkter og ydelser.

LO ser gerne, at der er mere fokus på at bygge bro mellem virksomheder og vidensinstitutioner, herunder på at uddanne ikke-akademisk arbejdskraft til at håndtere kontakten til det akademiske miljø.

Dansk Erhverv oplyser, at man overordnet er enig i prioriteringerne i teksten, herunder særligt fokus på at fjerne resterende barrierer i det indre marked og behovet for en konsekvent og systematisk opfølgning på indre markedsstrategien.

Dansk Erhverv er enig i nødvendigheden af en korrekt implementering af servicedirektivet. Dansk Erhverv finder, at formålet med servicedirektivet er at skabe et indre marked for tjenesteydelser på linje med det indre marked for varer. Dansk Erhverv mener ikke, at servicedirektivet må medføre forringede forbrugerrettigheder i det indre marked for varer.

Dansk Erhverv er glade for, at der fokus på det nye EU-forslag om forbrugerrettigheder. Her finder Dansk Erhverv det væsentligt, at EU-reglerne harmoniseres i overensstemmelse med det danske niveau.

6. Andre landes holdninger

Medlemslandene har generelt udtrykt stor opbakning til dokumentet, som overordnet vurderes at afspejle de væsentligste emner i forhold til EU's konkurrenceevne.

En række lande har peget på nødvendigheden af en ambitiøs tekst vedrørende målsætningen om reduktion i de administrative byrder. Landene har fremhævet, at 25 pct. målsætningen også dækker ny lovgivning, at det er vigtigt med sektormål og, at der skal laves en klar tidsplan for Kommissionens arbejde. Kommissionen med støtte fra enkelte lande har heroverfor påpeget, at teksten er ambitiøs nok uden disse tilføjelser.

Under forhandlingerne er der tilføjet tekst vedrørende behovet for særlige initiativer inden for bilindustrien.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark finder overordnet, at det foreliggende udkast til nøglebudskaber er velbalanceret. Danmark støtter i særdeleshed, at dokumentet fremhæver en række instrumenter til brug for håndhævelse af forbrugerbeskyttelsen i det indre marked, herunder informationssystemet IMI, problemløsningsnetværket SOLVIT og den styrkede markedsovervågning i medfør af EU's indre markedspakke for varer.

Danmark lægger vægt på, at der fastlægges ambitiøse mål for Kommissionens arbejde med at reducere de administrative byrder. I teksten bør der henvises til, at målsætningen om 25 pct. reduktion i administrative byrder både vedrører eksisterende og ny lovgivning. Herudover bør 25 pct. målet udmøntes i sektormål med henblik på at skabe ejerskab til reduktionsmålet i alle grene af Kommissionen. Endeligt er det centralt, at der fastlægges en tidsplan for Kommissionens arbejde med at reducere de administrative byrder frem mod 2012.

Danmark lægger desuden vægt på, at medlemslandene forpligter hinanden på at fortsætte implementering af strukturelle reformer efter 2010. I den forbindelse støtter Danmark, at teksten adresserer en række forskellige konkrete instrumenter i det indre marked.

Danmark er grundlæggende skeptisk overfor at inkludere sektorinitiativer vedrørende bilindustrien. Danmark forudsætter, at de forslag, som Kommissionen opmuntres til at komme med, ikke på nogle måder vil være konkurrenceforvridende eller på anden vis have karakter af defensive handelsinstrumenter.

Danmark er tilfreds med, at formandskabet har indført en reference til Corporate Social Responsibility, som et instrument til at øge konkurrenceevnen.

Danmark mener, at teksten vedrørende den eksterne dimension ikke burde indeholde henvisninger til reciprocitet. Dette begreb kan give indtryk af, at man ønsker øget anvendelse af antidumping instrumenter eller, at man ønsker at matche statsstøtte i tredjelande med statsstøtte i EU.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret eller direkte statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. En gennemførelse af anbefalingerne om reduktion af administrative byrder forventes generelt at have positive administrative konsekvenser for erhvervslivet

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Den europæiske bilindustri

Resumé

Bilindustrien er blevet tilføjet som et dagsordenpunkt til Rådsmødet den 5.-6. marts 2009 på baggrund af efterspørgsel fra et medlemsland. Det skal drøftes, hvorvidt der skal tages økonomiske initiativer, som kan afhjælpe den europæiske bilindustri udfordringer i lyset af den økonomiske situation.

Det tjekkiske EU-formandskab har den 10. februar fremlagt et forslag til rådskonklusioner vedrørende den europæiske bilindustri.

I forslaget opfordres Kommissionen og den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at fremlægge muligheder for at forbedre og målrette adgangen til finansiering for industrien, herunder finansiering med EIB-midler. Disse anmodes at blive fremlagt til Det Europæiske Rådsmøde i foråret 2009.

Som et yderligere initiativ lægger forslaget op til at simplificere ansøgningsprocedurerne for specifikke projekter for miljøvenlige biler og CO₂-reducerende teknologier gennem europæiske programmer for forskning og innovation. Der lægges vægt på, at en støtte til den europæiske bilindustri skal have et klart fokus på innovation, som kan sikre højteknologiske løsninger inden for brændstofbesparelser og CO₂-reduktion.

1. Baggrund og indhold

Det tjekkiske EU-formandskab har den 10. februar fremlagt et forslag til rådskonklusioner om den europæiske bilindustri. Emnet er blevet tilføjet som et yderligere dagsordenpunkt på rådsmødet for konkurrenceevne den 5.-6. marts 2009 på baggrund af efterspørgsel fra et medlemsland.

Forslaget er udarbejdet på baggrund af drøftelserne på et uformelt ministermøde den 16. januar om den nuværende krisesituation i bilindustrien. Her blev der drøftet forslag til initiativer, som kan supplere den økonomiske genopretningsplan fra december 2008. Begrundelsen er, at der i lyset af en yderligere forværring af økonomiske situation er behov for at overveje nye tiltag for at afhjælpe bilsektorens finansieringsproblemer.

I forslaget til rådskonklusioner opfordres Kommissionen og den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at fremlægge muligheder for at forbedre og målrette adgangen til finansiering for industrien, herunder finansiering med EIB-midler. Disse anmodes at blive fremlagt til Det Europæiske Rådsmøde i foråret 2009. Som et yderligere initiativ lægger forslaget op til at simplificere ansøgningsprocedurerne for specifikke projekter for miljøvenlige biler og CO₂-reducerende teknologier.

I forslaget ønskes endvidere, at der udarbejdes retningslinjer vedrørende medlemslandenes anvendelse af skrotningspræmier, herunder regler om notifikation af nationale skrotningspræmier. Der ønskes også analyser af den miljø- og klimamæssige fordel ved en fornyelse af bilparken. Der lægges vægt på, at en støtte til den europæiske bilindustri skal have et klart fokus på innovation, som kan sikre højteknologiske løsninger inden for brændstofbesparelser og CO₂-reduktion.

I forslaget bekræftes det, at initiativer også på kort sigt fuldt ud må respektere en ikke diskriminerende tilgang over for andre sektorer i den europæiske økonomi og skal være kompatibel med statsstøttere reglerne.

Det er planlagt, at Kommissionen den 4. marts 2009 fremlægger en implementeringsrapport for den europæiske økonomiske genopretningsplan. Det forventes, at denne vil indeholde forslag om øgede finansieringsmuligheder for bilindustrien gennem projekter, der medfinansieres af EIB. Desuden forventes det, at implementeringsrapporten indeholder forslag om øget anvendelse af det syvende rammeprogram for forskning samt udvidet brug af den europæiske globaliseringsfond.

Der er ligeledes under initiativet ”CARS21” iværksat en række tiltag for bilsektoren, som også bør tages i betragtning i forhold til nærværende diskussion.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke været hørt i sagen.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Økonomi- og Erhvervsministeriet har sendt udkast til rådskonklusioner om den europæiske bilindustri i høring i specialudvalg for konkurrenceevne og vækst med frist fredag den 13. februar 2009. Der er modtaget hørings svar fra Håndværksrådet.

Håndværksrådets anfører, at finansiel støtte til bilindustrien skal være ikke-diskriminerende og, at den ikke må forvride konkurrencesituationen, samt at man ikke må forfalde til protektionisme som svar på den finansielle krise.

Håndværksrådet ønsker at indskærpe, at eventuelle kommende initiativer ikke må påvirke de forbedringer i den eksisterende konkurrenceretlige gruppefritagelse om distribution på autoområdet, som for tiden er under forhandling. En sådan forlængelse og forbedring af gruppefritagelsen er af afgørende betydning for konkurrencesituationen på markedet for reservedele og efterreparationer.

6. Andre landes holdninger

En række lande har udtrykt stærk interesse i at drøfte emnet som et selvstændigt punkt på dagsordenen på rådsmødet den 5.-6. marts 2009.

En del lande har dog ytret deres interesse i at sikre et velfungerende indre marked i overensstemmelse med statsstøttereglerne og uden markedsforstyrrelser og tekniske barrierer.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen er åben for, at der reageres på den nuværende økonomiske situation. Bilindustrien har en central placering i den europæiske økonomi og den nuværende udvikling vil medføre negative økonomiske konsekvenser for hele sektorens værdikæde og beskæftigelsen i Danmark.

Regeringen finder det centralt, at man i lyset af den økonomiske situation ikke forfalder til protektionistiske tiltag og statsstøtte til særligt udsatte industrier. Sektorinitiativer kan undtagelsesvis accepteres, hvis de samtidig udgør et reelt og varigt bidrag til at fremme målsætningen om EU's konkurrenceevne. Eventuelle tiltag skal i givet fald implementeres således, at de ikke er konkurrenceforvridende.

Det er vigtigt, at initiativer for den europæiske bilindustri fokuseres på energieffektivitet og CO₂-reduktion. På den måde kan det undgås, at initiativerne bidrager til at fastholde dels miljøbelastende biltyper dels "gamle" industristrukturer, herunder fx støtte til industrier. I stedet vil et fokus på energieffektivitet og CO₂-reduktioner kunne understøtte en stærk europæisk position inden for miljørigtige biler i en tid, hvor efterspørgslen herefter må forventes at stige, og hvor bl.a. USA planlægger at udvikle sin bilindustri i en mere miljørigtig retning.

Regeringen hæfter sig ved, at der ikke er truffet beslutning om, hvordan en udvidelse af EIB låneramme til hjælp for bilindustrien skal finansieres. Regeringen henholder sig i den forbindelse til de principper, som blev lagt til grund for den låneramme på 5 mia. euro, som blev tildelt EIB i forbindelse med den økonomiske genopretningsplan fra december 2008. Der er ligeledes vedtaget en fælles strategi for EIB's operationsprogrammer (Corporate Operational Plan 2008-10), som bør være gældende for bankens fremadrettede aktiviteter.

Regeringen finder det formålstjenligt, at der fastsættes retningslinjer for medlemslandenes indførelse af skrotningspræmier, idet man hæfter sig ved, at det fortsat er op til medlemslandene at afgøre, om man ønsker at indføre skrotningspræmier.

Regeringen mener, at de foreslåede initiativer bør koordineres i forhold til øvrige planlagte initiativer, herunder planerne om at fremrykke implementeringen af CARS21-initiativet samt Kommissionen kommende oplæg til implementering af den økonomiske genopretningsplan.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Konklusionerne forventes ikke at få administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forlagt Folketingets Europaudvalg.

5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer – KOM(2008) 311 endelig

Resumé

Kommissionen har den 26. maj 2008 fremlagt et forslag til forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer (KOM(2008) 311 endelig). Forslaget er en revision af Rådets direktiv (89/106/EØF) af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelser af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer (byggevaredirektivet). Forslaget fastsætter betingelser for varer, der indgår i bygge- og anlægsarbejder.

Kommissionen baserer sit forslag på artikel 95 i TEF (foranstaltninger vedrørende det indre marked), hvilket medfører, at Rådet med kvalificeret flertal træffer afgørelse i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. artikel 251 i TEF.

Med forslaget indføres bæredygtighed som en ny væsentlig egenskab for byggevarer.

Forslaget indeholder desuden en række processuelle forenklinger, der skal mindske de administrative byrder i forbindelse med CE-mærkning af byggevarer.

Herudover strammes reglerne vedrørende de organer, der kontrollerer byggevarer før de kan CE-mærkes (de notificerede organer), samt reglerne for markedsovervågning af byggevarer. Stramningerne er indført for at sikre forbrugerne og styrke tilliden til CE-mærket.

Der fastsættes endvidere procedurer for, hvad medlemsstaterne skal gøre, hvis de finder produkter, der ikke lever op til de regler, der er fastlagt med forslaget.

Endelig indføres der krav om oprettelse af et produktkontaktpunkt for byggevarer.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 26. maj 2008 fremlagt et forslag til forordning om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer (KOM(2008) 311 endelig).

Forslaget er en revision af Rådets direktiv (89/106/EØF) af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelser af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer (byggevaredirektivet). Forslaget fastsætter betingelser for varer, der indgår i bygge- og anlægsarbejder.

Kommissionen baserer sit forslag på artikel 95 i TEF (foranstaltninger vedrørende det indre marked), hvilket medfører, at Rådet med kvalificeret flertal træffer afgørelse i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. artikel 251 i TEF.

En forenkling af byggevaredirektivet er omtalt i Kommissionens treårige forenklingsprogram fra oktober 2005¹.

I forslaget introduceres der komitologiprocedure efter artikel 202 i TEF, forskriftsprocedure med kontrol, hvad angår videreførelsen af Det Stående Byggeudvalg.

Baggrunden for Kommissionens forslag er et ønske om at styrke effektiviteten af det indre marked for byggevarer samt at lette de administrative byrder – især for små og mellemstore virksomheder.

Med forslaget ophæves byggevaredirektivet med de ændringer, der gælder vedrørende CE-mærkning, jf. 93/68/EØF. Når en retsakt ophæves, er normen at erstatte denne med en tilsvarende retsakt – et direktiv med et direktiv. En af begrundelserne for at revidere byggevaredirektivet har imidlertid været, at implementeringen i medlemsstaterne har været meget forskellig, hvilket har haft konsekvenser for effektiviteten af det indre marked for byggevarer. Bl.a. er CE-mærkning ikke obligatorisk i fire medlemsstater – Sverige, Finland, Storbritannien og Irland. Kommissionen foreslår derfor, at direktivet erstattes af en forordning, der har direkte effekt i medlemsstaterne.

Forslaget indeholder bestemmelser vedrørende totalharmonisering af et teknisk sprog til angivelser af byggevarers ydeevner. Disse er en videreførelse af gældende procedurer under byggevaredirektivet. Den bygningsregulerende lovgivning ligger fortsat hos medlemsstaterne.

Kommissionens forslag er i et vist omfang baseret på Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fælles rammer for markedsføring af produkter (768/2008/EF). Dette er tilfældet i relation til:

- Kravene til de økonomiske operatører.
- Reglerne for udformning og påsætning af CE-mærkning.
- Krav til de notificerede organer.
- Beskyttelsesklausuler.

På andre områder afviger forslaget dog fra afgørelsen om fælles rammer for markedsføring af produkter. Grunden til dette er, at byggevarer er et mellemprodukt beregnet til at indgå i et færdigt byggeri. Kravene (til fx sikkerhed, sundhed og energi) stilles til det endelige bygge- eller anlægs-

¹ Europa-Kommissionen (2005): KOM(2005) 535 endelig. Målet med programmet er at gøre EU-lovgivning mindre byrdefuld og lettere at anvende.

arbejde og finder kun anvendelse overfor byggevaren i det omfang, at produktets egenskaber har betydning for kravene til det færdige byggeri.

Hvor andre direktiver/forordninger beskriver egentlige krav til produkterne, fastsættes der med forslaget i stedet regler for, hvilke oplysninger der skal være tilgængelige, når en byggevare bringes i omsætning.

Det er ikke muligt at CE-mærke direkte efter forslaget. *Med forslaget bliver det derimod obligatorisk at CE-mærke efter en harmoniseret standard eller en europæisk teknisk vurdering, en såkaldt ETA, i det omfang der findes nationale bestemmelser for den pågældende byggevare i den sammenhæng, som den forventes at indgå i.*

Forslaget indeholder ændringer vedrørende byggevarers væsentlige egenskaber, metoder til CE-mærkning, særlige forhold for mikrovirkksomheder, forenkling af CE-mærkning, notifikation, markedsovervågning og etablering af produktkontaktpunkt.

De væsentlige egenskaber

I de fleste indre markedsdirektiver, der vedrører varer, optræder der krav til forbrugernes sikkerhed og sundhed ved anvendelse af de produkter, der er omfattet af direktivet. Disse kaldes de væsentlige egenskaber.

I forslaget vedrører de væsentlige egenskaber det færdige bygge- eller anlægsarbejde, og de udgør den overordnede ramme for udviklingen af harmoniserede standarder for byggevarer. Med forslaget udvides de væsentlige egenskaber til også at omfatte bæredygtighed. I det omfang medlemslandene har bestemmelser for bygningers bæredygtighed (fx materialernes genanvendelighed), kan standarder udarbejdes eller revideres, så krav til bæredygtighed indgår.

Der er dermed syv væsentlige egenskaber for det færdige bygge- og anlægsarbejde:

1. mekanisk modstandsdygtighed og stabilitet
2. brandsikring
3. hygiejne, sundhed og miljø
4. sikkerhed ved anvendelse
5. beskyttelse ved støjgener
6. energibesvarelser og varmeisolering
7. bæredygtighed

Krav om CE-mærkning og metoder hertil

I forslaget opstilles tre mulige metoder til CE-mærkning. *Under forhandlingerne er det blevet klart, at de to første beskriver hvilke tekniske dokumenter, som man kan CE-mærke på grundlag af. Den tredje omhandler simplificerede procedurer, der i forskellig grad kan benyttes i sammenhæng med en af de to andre metoder. Denne indføres for at mindske de administrative byrder i forbindelse med CE-mærkning.*

a) CE-mærkning efter en harmoniseret standard

Den primære metode til CE-mærkning er at dokumentere varens egenskaber på baggrund af de krav til prøvning og beregning, der stilles i en harmoniseret standard. En harmoniseret standard dækker ofte hele produktgrupper.

Med forordningen bliver det obligatorisk at CE-mærke på de områder, hvor der findes en harmoniseret standard *og nationale bestemmelser*.

b) CE-mærkning efter en ETA

Den anden metode er at benytte såkaldte europæiske tekniske vurderinger, ETA'er, til CE-mærkning. En ETA er en teknisk godkendelse, der kun gælder for én byggevarer. ETA'en er enklere og tager kortere tid at udvikle end en harmoniseret standard. Med forslaget bliver det muligt også at benytte ETA-metoden overfor produkter, der i forvejen er omfattet af en harmoniseret standard.

c) CE-mærkning efter en STD

Endelig er det muligt at CE-mærke efter en specifik teknisk dokumentation (STD). Denne metode er ny i forhold til byggevaredirektivet. *Metoden kan ikke stå alene, men kan i nærmere definerede tilfælde benyttes til at simplificere dele af procedurerne ved CE-mærkning ud fra enten en harmoniseret standard eller en ETA, jf. ovenstående a) og b).*

Særlige forhold for mikrovirksomheder

Med forordningsforslaget bliver det muligt for mikrovirksomheder² at benytte STD-metoden uden medvirken fra et notificeret organ, bortset fra i forbindelse med varer, der har stor betydning for at sikre bygværkets sikkerhed. Andre virksomheder, der CE-mærker efter STD-metoden, skal stadig inddrage notificerede organer i det omfang, der stilles krav herom.

Forenkling

For at lette de administrative byrder ved CE-mærkningen, bliver der med forslaget til forordning åbnet mulighed for (i videst muligt omfang) at benytte beregning som alternativ til de mere omkostningstunge prøvninger. Herudover bliver det også muligt at anvende kendte oplysninger i stedet for at skulle gennemføre nye prøvninger. Princippet indebærer, at et produkt, hvis egenskaber allerede er kendte, ikke skal prøves for de samme egenskaber igen, hvis produktet skal anvendes i en anden sammenhæng.

Notifikation

Med henblik på at skabe større tillid til CE-mærkede byggevarer indeholder forslaget til forordningen *ensretning* af reglerne om notifikation af

² Virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. EUR.

prøvningslaboratorier og certificeringsorganer. Forslaget sikrer, at certificering og prøvning foretaget af en uvildig tredjepart gennemføres på en ensartet måde i alle medlemsstaterne. Landene har tidligere anvendt forskelligt *retsgrundlag* for notificering, hvilket har betydet store forskelle på de notificerede organers kompetencer *og praksis i forbindelse med varetagelsen af deres opgaver*.

Markedsovervågning og beskyttelsesklausuler

I præamblen til forslaget fastslås det, at det krav til markedsovervågning, som blev indført med forordningen om akkreditering og markedsovervågning (765/2008), også er gældende for byggevarer.

Med forslaget fastsættes der procedurer for, hvad medlemsstaterne skal gøre, hvis de finder produkter, der ikke lever op til de regler, der er fastlagt med forordningen.

Kravet om markedsovervågning på byggevareområdet er nyt, og det er bl.a. indført for at sikre forbrugerne og styrke tilliden til CE-mærket.

Produktkontaktpunkt

Med forordningsforslaget indføres der krav om et nationalt produktkontaktpunkt for byggevarer. Forslaget henviser her til det produktkontaktpunkt, der skal oprettes i medfør forordning 764/2008 om gensidig anerkendelse.

I forordning 764/2008 om gensidig anerkendelse vedrører produktkontaktpunktet kun varer, hvor der ikke eksisterer harmoniserede direktiver/forordninger eller standarder. På byggevareområdet gælder forpligtelserne dog også varer, der er omfattet af harmoniserede standarder eller ETA'er.

Baggrunden for denne forskel er, at medlemsstaterne kan have forskellige krav til det enkelte produkts egenskaber (fx evne til at isolere). Myndigheder eller virksomheder, der henvender sig til produktkontaktpunktet, skal derfor også kunne få information om eventuelle nationale regler (vedrørende det færdige bygværk), som har betydning for den enkelte byggevarer.

Denne myndighedsforpligtelse er ny. Det har tidligere påhvilet producenten/importøren at finde frem til relevant lovgivning.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

2. Europa-Parlamentets holdning

Kommissionen baserer sit forslag på artikel 95 i TEF (foranstaltninger vedrørende det indre marked), hvilket medfører, at Rådet med kvalificeret

flertal træffer afgørelse i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. artikel 251 i TEF. *Det er Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, der har hovedansvaret for at udarbejde et udkast til en betænkning. Udkastet ventes at blive sat til afstemning i udvalget den 11. februar 2009 og i plenarforsamlingen den 1. - 2. april 2009.*

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da forslaget er baseret på et klart princip om fordeling af kompetencer og ansvar mellem EU og medlemsstaterne, for så vidt angår byggeprocessen.

Det er medlemsstaternes ansvar gennem national lovgivning at sikre sikkert og sundt byggeri og anlægsarbejde. Derimod er det indenfor for EU's kompetenceområde, jævnfør traktaten, at skabe rammerne for gennemførelse af det indre marked på byggevareområdet.

Erfaringer med det nuværende direktiv viser tydelige forskelle i indholdet og timingen af medlemslandenes implementering af direktivet i national lovgivning.

Formålet med forordningen er at fjerne tekniske handelshindringer ved at sikre en ensartet implementering af et harmoniseret teknisk sprog, der beskriver byggevarens egenskaber.

Regeringen kan på det foreliggende grundlag tilslutte sig Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er overholdt.

Endvidere vurderes forslaget at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da både formål og indhold i forslaget sigter mod at forbedre og effektivisere de eksisterende procedurer i forbindelse med CE-mærkning af byggevarer.

4. Gældende dansk ret

Der eksisterer tre bekendtgørelser og et cirkulære, der skal revideres som følge af forslaget:

1. Bekendtgørelse nr. 118 af 16. februar 1998 om ikrafttræden af EF-direktiv om indbyrdes tilnærmelser af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer med de ændringer, som følger af EF-direktiv om ændringer af bl.a. EF-direktiv om byggevarer.
2. Bekendtgørelse nr. 118 af 13. marts 2002 om CE-mærkning og markedskontrol af byggevarer. *Denne bekendtgørelse er erstattet af bekendtgørelse nr. 1075 af 10. november 2008*

3. Bekendtgørelse nr. 229 af 31. marts 2001 om udpegning og notificering af bemyndigede organer til at udføre certificerings-, kontrol- og prøvningsopgaver i henhold til EF-direktiv om byggevarer (89/106/EØF).
4. Cirkulære nr. 89 af 20. august 1986 om godkendelsesordninger for materialer og konstruktioner mv. til byggeri og for materiel mv. til vand- og afløbsinstallationer.

Det vil ikke være nødvendigt at ændre andre dele af byggeloven som følge af forslaget.

5. Høring

Forslaget blev sendt til høring i en bred kreds med svarfrist den 11. juli 2008. *Yderligere har forslaget været i høring hos specialudvalget for konkurrenceevne og vækst to gange med svarfrist hhv. den 18. august 2008 og den 26. januar 2009.*

Følgende parter har haft bemærkninger til forslaget: ETA-Danmark (ETA-DK), Dansk Standard (DS), Teknologisk Institut (TI), Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI), DI Byggematerialer (DI), Dansk Byggeri (DB), Håndværksrådet (HVR), TEKNIQ, BAT-kartellet, Wawin, Dovista, Velux, Grundfos Management A/S og *Trælasthandlerunionen (TUN)*.

Høringsparterne udtrykker generelt tilfredshed med Kommissionens forslag til en byggevarerforordning, dog har flere parter ønsker om ændringer, uddybninger eller præciseringer. Disse er gennemgået i det følgende.

Indførelse af bæredygtighed som væsentlig egenskab

DB, DI, TUN, TEKNIQ, HVR, ETA-DK, DS, Dovista og Velux udtrykker skepsis overfor indførelsen af bæredygtighed som en ny væsentlig egenskab, før det er præciseret, hvad der menes med bæredygtig udnyttelse af naturressourcer. Samtidig understreger flere vigtigheden af, at bæredygtighedsbegrebet stemmer overens med anvendelsen af begrebet i andre direktiver, arbejdsgrupper mv.

Nye metoder til CE-mærkning

DB, DI, TEKNIQ, TUN, HVR, Wawin, Dovista og Velux finder, at de forenklede procedurer for CE-mærkning skal gælde for byggevarer, uanset om de er produceret af mikrovirksomheder eller andre virksomheder.

DI, HVR, TEKNIQ og Wawin udtrykker skepsis overfor muligheden for at en byggevarer på samme tid kan være omfattet af en harmoniseret standard og en europæisk teknisk vurdering (ETA). HVR finder dog, at det er positivt, hvis ETA'en vedrører egenskaber, der ikke allerede er taget højde for i den eksisterende harmoniserede standard.

DS, TEKNIQ og ETA-DK savner en uddybning og præcisering af, hvad vilkårene er for at CE-mærke efter STD-metoden. *Endvidere udtrykkes der bekymring fra DS om, hvorvidt sikkerhedsniveauet reduceres.*

CE-mærkning hvor der ikke findes nationale krav til byggevarer
DI finder det hensigtsmæssigt at udvide kravet om CE-mærkning til at dække alle byggevarer, der er dækket af en harmoniseret standard eller en ETA. Dette er i modsætning til Kommissionens forslag, som indebærer, at byggevarer, der er dækket af en harmoniseret standard eller en ETA, kun skal CE-mærkes, hvis der også findes nationale krav til den pågældende byggevare. DI ønsker dermed på dette område at fortsætte med den ordning, der i dag er gældende for, hvornår byggevarer skal CE-mærkes. DB mener ikke, at der bør stilles krav om CE-mærkning, hvis der ikke er nationale krav til byggevaren.

Elektronisk levering af tekniske dokumenter
DB, DI, TUN, Velux og Dovista ønsker, at den mulighed, der er i forslaget, om at det i visse tilfælde skal kunne være muligt at fremsende de tekniske dokumenter elektronisk, skal udvides til alle tilfælde.

Stramning i regler for notificerede organer
TI finder ikke, at opstramningen i reglerne for kontrolorganer og prøvningslaboratorier er vidtgående nok.

Deklarering af indhold af farlige stoffer
DI og DB finder, at det igangværende arbejde i europæiske standardiseringsorganer vedrørende farlige stoffer i byggevarer skal færdiggøres, inden der indføres krav til deklareret heraf i forordningen.

Mangler i forslaget
 Endelig understreger ETA-DK, TUN og DI, at for at fremme udviklingen af nye byggematerialer savnes der en simpel, billig og hurtig måde til at opnå CE-mærket for innovative produkter.

6. Andre landes holdninger

Første møde i rådsarbejdsgruppen blev afholdt den 13. juni 2008. Medlemsstaternes tilkendegivelser på mødet vedrørende de overordnede linjer og intentionen bag forslaget var generelt positive.

På de efterfølgende rådsarbejdsgruppemøder har drøftelserne centreret sig om følgende hovedpunkter:

- *Hvorvidt kravene om CE-mærkning skal udvides til at dække alle byggevarer, der er dækket af en harmoniseret standard eller en ETA, eller om mærkningskravet kun skal gælde for produkter, der er omfattet af nationale krav .*

- *Hvilke dele af dokumentationen, der kan erstattes af en STD (den simplificerede metode).*
- *Hvorvidt der skal være pligt til at deklarere farlige stoffer i byggevarer.*
- *Hvorvidt forordningen skal indeholde minimumskrav for byggevarernes egenskaber, eller om forordningen alene skal harmonisere et teknisk sprog til angivelse af byggevarers ydeevner.*

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter generelt forslag, der kan forbedre det indre markeds funktion og *reducere de administrative byrder for erhvervslivet*. Regeringen er derfor positiv overfor forslaget, der vurderes at føre til en effektivisering af det indre marked for byggevarer.

Yderligere vil forslaget være med til at styrke den indsats for markedskontrol af byggevarer, der er indført i forbindelse med forordningen om akkreditering og markedsovervågning på vareområdet (765/2008). Der sker desuden en stramning af bestemmelserne for notificerede organer, hvilket, er en væsentlig forbedring i forhold til gældende byggevedirektiv. Dette vil i sidste ende medføre højere forbrugerbeskyttelse.

Danmark finder det positivt, at bæredygtighed med forslaget indføres som en ny væsentlig egenskab. Det får den positive betydning, at man i forbindelse med CE-mærkning af byggevarer vil kunne stille krav om, at byggevarernes bæredygtighed skal deklareres.

Regeringen forholder sig neutralt til de ændringsforslag, der er stillet angående muligheden for indførsel af minimumskrav i de harmoniserede standarder. Sådanne krav forventes ikke at få betydning for dansk byggeri, hvor der stilles forholdsvis høje krav til byggevarerne.

For at undgå unødige administrative byrder mener regeringen, at det ikke er nødvendigt at stille krav om CE-mærkning, hvis der ikke er nationale krav til byggevarer. Det er i øvrigt regeringens holdning, at ETA-metoden bør opretholdes som en hurtigere metode til at CE-mærke nye innovative produkter.

Regeringen er positiv over for indførelsen af administrative lettelser for små og mellemstore virksomheder. Danmark arbejder dog for, at lettelser skal gælde alle virksomheder uanset størrelse, hvor dette er muligt. Der lægges samtidig vægt på, at de administrative lettelser ikke vil forringe det danske niveau for sikkerhed og sundhed i det færdige byggeri.

Regeringen støtter muligheden for brug af elektronisk overlevering af den dokumentation, der følger byggevarerne. Denne mulighed ligger i tråd med

intentionerne om at lette de administrative byrder for producenterne såvel som at gøre dokumentationen lettere tilgængelig for brugerne. Regeringen mener, at det bør tilstræbes, at producenten altid kan benytte elektronisk overlevering af den medfølgende dokumentation. Danmark har bemærket, at den danske holdning på dette punkt er i overensstemmelse med synspunkterne i Europa-Parlamentet.

Desuden støtter regeringen princippet om at gøre flest mulige oplysninger tilgængelige for brugeren, såfremt det er dokumenteret, at oplysningerne er relevante for sikkerhed og sundhed i byggeriet. Det er regeringens holdning, at de relevante myndigheder skal have indflydelse på, hvilke farlige substanser, der skal deklareres for.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget til forordning vurderes ikke at have andre lovgivningsmæssige konsekvenser end dem, der er nævnt under punkt 4.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til forordning fastsætter, at der skal etableres et produktkontakt-punkt, der kan oplyse om nationale regler i relation til byggevarer. *Produktkontakt-punktet for byggevarer skal give oplysninger om reglerne både indenfor det harmoniserede og det ikke-harmoniserede område. De økonomiske konsekvenser ved produktkontakt-punktet for byggevarer forventes at blive 120.000 kr. i år 2011 og 300.000 kr. fra år 2012. Dette forudsætter, at produktkontakt-punktet for byggevarer lægges i forlængelse af produktkontakt-punktet i medfør af forordning 764/2008 om gensidig anerkendelse. Kommissionen har mundtligt givet udtryk for, at produktkontakt-punktet for byggevarer kan finansieres via brugerbetaling. Dette er dog ikke blevet bekræftet skriftligt.*

Yderligere vil forslaget have økonomiske konsekvenser i relation til deltagelse i den europæiske koordinering i forbindelse med udarbejdelse af tekniske specifikationer. Der træffes senere beslutning om niveauet for dansk deltagelse i den europæiske koordinering, men udgifterne kan forventes at komme til at ligge på 800.000 kr. årligt fra år 2009.

Det samlede udgiftsniveau i forbindelse med gennemførsel af forordningen estimeres på baggrund af ovenstående til at være ca. 0,8 mio. i 2009-2011 og ca. 1,1 mio. fra 2012.

Forslaget til forordning fastsætter endvidere, at medlemsstaterne bør udføre effektiv markedsovervågning på byggevareområdet. Markedsovervågningen skal baseres på forordning 765/2008 om krav til akkreditering og markedsovervågning. Finansieringen af markedsovervågningen på byggevareområdet i medfør af forordning 765/2008 er endnu ikke afklaret. Niveauet for omkostningerne er ved at blive klarlagt.

Såfremt der ikke tilvejebringes finansiering for oprettelse af produktkontaktpunkt og udførelse af markedsovervågning i forbindelse med implementering af forordningen 764/2008 og 765/2008, vil disse aktiviteter skulle finansieres i forbindelse med dette forslag.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet forslaget vil bidrage til et mere velfungerende indre marked for byggevarer. Reglerne om markedsovervågning vurderes at bidrage til mere lige konkurrencevilkår for virksomhederne samt større sikkerhed for, at de byggevarer, der sælges og anvendes i Danmark, opfylder de danske krav til stabilitet, brandsikring, sundhed, sikkerhed, lyd, energi og bæredygtighed.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have negative administrative eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Tværtimod vil det føre til en række lempelser af de administrative krav, der stilles i forbindelse med CE-mærkning og dermed mindske de erhvervsøkonomiske omkostninger, der er forbundet med at få byggevarer i omsætning på markedet. Denne konklusion bygger på følgende forhold:

- Det er allerede i dag i Danmark og i 22 af de andre medlemsstater obligatorisk at CE-mærke byggevarer, der falder under byggeveddirektivet. Kravet om CE-mærkning i forordningsforslaget har derfor ingen konsekvenser for dansk erhvervsliv.
- De særlige vilkår, der indføres for mikrovirksomheder med STD-metoden, vil mindske disses administrative omkostninger ved CE-mærkning væsentligt.
- Muligheden for at undlade prøvelse af byggevarers egenskaber, hvor disse egenskaber allerede er kendte, anses for en betydelig lempelse.

Forslaget vil yderligere føre til forbedrede konkurrenceforhold på europæisk plan, hvilket vil være en fordel for dansk erhvervsliv, da der er et stort potentiale ved både import og eksport af byggevarer.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. juni 2008. Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. juni 2008. Revideret grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. juli 2008.

6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om pesticidudbringningsudstyr og om ændring af direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner – KOM (2008) 535 endelig

Resumé

Formålet med forslaget er at sikre, at nye maskiner til pesticidudbringning ikke forurener miljøet unødigt. Kommissionen finder, at harmonisering af krav til sådanne maskiner er en forudsætning for at sikre et højt niveau af beskyttelse samtidig med, at varernes frie bevægelighed i fællesskabet sikres.

Forslaget er et led i Kommissionens "Temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider".

Det overordnede krav i forslaget er:

"Pesticidudbringningsmaskiner skal konstrueres og fremstilles på en sådan måde, at de kan betjenes, indstilles og vedligeholdes uden at belaste miljøet unødigt."

Der er indtil videre afholdt tre møder i Rådets arbejdsgruppe. Det tjekiske formandskab har planlagt yderligere 4 møder i perioden februar-marts 2009.

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke. Der foreligger en foreløbig rapport fra arbejdsgruppeformanden, som støtter forslaget; dog er der fremsat forskellige ændringsforslag.

Der er den fornødne mulighed for at implementere forslaget i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 5. september 2008 fremsat forslag til direktiv om pesticidudbringningsudstyr og om ændring af direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner (KOM (2008) 535 endelig).

Forslaget er hjemlet i traktatens artikel 95 (indre marked / totalharmonisering), og skal behandles efter proceduren i traktatens artikel 251 om fælles beslutningstagen, der fordrer kvalificeret flertal bag vedtagelsen.

Forslaget er et led i Kommissionens "Temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider" (KOM(2006) 372 endelig), som er en strategi, der har til formål at mindske de risici for menneskers sundhed og for miljøet, som er forbundet med anvendelsen af pesticider.

Et andet væsentligt forslag i strategien er Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ramme for Fællesskabets

indsats med henblik på bæredygtig anvendelse af pesticider (KOM(2006) 373 endelig) (benævnt "rammedirektivet").

Rammedirektivet indfører krav til inspektion og vedligeholdelse af pesticidudbringningsmaskiner, som er i professionel brug.

Kommissionen finder, at konstruktion, fremstilling og vedligeholdelse af pesticidudbringningsmaskiner spiller en vigtig rolle i bestræbelserne på at mindske pesticiders skadelige virkninger for menneskers sundhed og miljøet.

Beskyttelse af menneskers sikkerhed og sundhed er allerede omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF om maskiner.

Formål med forslaget

Kommissionen angiver, at formålet med forslaget er at sikre, at nye maskiner til pesticidudbringning ikke forurener miljøet unødigt.

Forslaget indeholder supplerende krav (i forhold til direktiv 2006/42/EF 'Det nye Maskindirektiv') vedrørende miljøbeskyttelse, som skal være opfyldt når nye pesticidudbringningsmaskiner markedsføres og/eller ibrugtages i fællesskabet.

Kommissionen finder, at harmonisering af krav til sådanne maskiner er en forudsætning for at sikre et højt niveau af beskyttelse samtidig med, at varernes frie bevægelighed i fællesskabet sikres.

Forslagets indhold

I forslaget er pesticidudbringningsmaskiner defineret som:

"Pesticidudbringningsmaskiner": maskiner, som er specielt beregnet for udbringning af plantebeskyttelsesprodukter som defineret i forordning (EF) nr. [...] ³ eller biocidholdige produkter til skadedyrsbekæmpelse, der hører til produkttype 14-19 som defineret i bilag V til direktiv 98/8/EF ⁴.

Kommissionen har udarbejdet en vejledende oversigt over, hvilke typer maskiner, der bliver omfattet.

Det overordnede krav i forslaget er:

"Pesticidudbringningsmaskiner skal konstrueres og fremstilles på en sådan måde, at de kan betjenes, indstilles og vedligeholdes uden at belaste miljøet unødigt."

³ Forordning (EF) nr. [...] om plantebeskyttelsesprodukter, EUT L [...] af [...], s. [...].

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter, EFT L 123 af 24.4.1998 s. 1 (senest ændret ved direktiv 2007/47/EF, EUT L 247 af 21.9.2007, s. 21).

Forslaget indeholder nærmere krav til maskinernes indretning vedrørende betjening og overvågning, påfyldning og tømning, udbringning, vedligeholdelse, mærkning samt brugsanvisning.

Forslaget indeholder ikke krav om involvering af 3. partsorgan i overensstemmelsesvurderingen.

Forslagets status

Fem lande har fremsendt ændringsforslag, og fire lande har taget et generelt forbehold overfor forslaget. To lande, herunder Danmark, har taget parlamentarisk forbehold. Det tjekkiske formandskab har den 13. januar 2009 fremsat et kompromisforslag, som grundlæggende er i overensstemmelse med Kommissionens forslag. Flere lande ønsker tekstmæssige ændringer, og formandskabet vil på det grundlag udarbejde et nyt kompromisforslag.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

2. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO). *IMCO har den 26. januar 2009 udarbejdet en foreløbig rapport vedrørende forslaget.*

IMCO rapportøren støtter i sin foreløbige rapport Kommissionens forslag. Rapportøren ønsker dog følgende ændringer i forslaget:

- *Krav om 3. parts kontrol i henhold til maskindirektivets nuværende procedurer for 3. partskontrol.*
- *Nyt afsnit i de indledende betragtninger, med krav om, at Kommissionen skal analysere behovet for at udvide området til andre maskintyper, samt udarbejde nyt forslag herom på et senere tidspunkt.*
- *Tekstmæssige ændringer for at forenkle, styrke og tydeliggøre Kommissionens forslag.*

Europa-Parlamentet stemmer om forslaget den 4. april 2009.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionens nærhedsvurdering.

Kommissionen bemærker indledningsvist, at forslaget falder inden for Kommissionens beføjelser.

Kommissionen finder ikke, at formålet med forslaget kan opnås af medlemsstaterne hver for sig af følgende grunde:

- *Flere lande har allerede vedtaget nationale regler på området. Andre lande har annonceret, at de vil udarbejde regler på området.*

- Nationale og/eller frivillige certificeringsordninger på området vil til evighed forlænge eller ligefrem mangedoble forskellige nationale krav og procedurer, der har samme formål.
- Nationale regler vil derfor medføre unødige omkostninger for industrien og udgøre barrierer for varenes frie bevægelighed.

Kommissionen finder, at harmonisering af kravene og overensstemmelsesprocedurer er eneste måde at sikre en ensartet opnåelse af miljøbeskyttelsesmål i fællesskabet, fair konkurrence for fabrikanterne, og fri bevægelighed af varerne.

Kommissionen konkluderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringens nærhedsvurdering

Regeringen kan på det foreliggende grundlag tilslutte sig Kommissionens vurdering. Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt, idet harmoniserede krav og procedurer for pesticidudbringningsmaskiner vil medvirke til at sikre, at produkter på markedet har et højt beskyttelsesniveau, samtidig med, at omkostningerne begrænses og varenes frie bevægelighed sikres.

4. Gældende dansk ret

Forslaget er en revision af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner og om ændring af direktiv 95/16/EF (omarbejdning) (EØS-relevant tekst), også kaldet 'Det nye maskindirektiv'.

Det nye maskindirektiv er implementeret i dansk lovgivning (på kontinentalsoklen) via Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 612 af 25. juni 2008 om indretning af tekniske hjælpemidler. Bekendtgørelsen indeholder ingen krav om beskyttelse af miljøet, som foreslået af Kommissionen.

Til orientering kan oplyses at bekendtgørelsen indeholder krav om beskyttelse af operatøren af maskinen mod pesticider, idet maskindirektivet allerede indeholder sådanne krav.

Herudover kan det nævnes, at der i dag findes europæiske standarder på området. Det er (i Danmark) frivilligt for fabrikanterne at følge disse standarder, og det kan ikke på nuværende tidspunkt siges, i hvilket omfang kravene i standarderne lever op til forslaget.

5. Høring

Specialudvalget for miljø har fået Kommissionsforslaget i høring den 14. januar 2009 med svarfrist den 21. januar 2009. Der er i den forbindelse indkommet bemærkninger fra Forbrugerrådet og 3F.

Forbrugerrådet har oplyst, at de af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til forslaget.

3F har tilkendegivet, at de støtter den danske indstilling.

Der har ikke været bemærkninger til forslaget i øvrigt i forbindelse med høringen.

DI har særskilt meddelt Arbejdstilsynet, at de støtter Kommissionens forslag, og at DI er stærk imod et evt. ændringsforslag om at indføre 3. partskontrol. DI har desuden ønsket det præciseret, at forslaget kun omfatter pesticidudbringningsmaskiner, og ikke andre maskintyper.

6. Andre landes holdninger

På de første Rådarbejdsgruppemøder tilkendegav et flertal af lande (inkl. Danmark – med et parlamentarisk forbehold), at de var positive over for forslaget. Flere lande havde dog ønske om tekstmæssige justeringer i overensstemmelse med intentionen i forslaget. Der foreligger forskellige ændringsforslag samt et kompromisforslag fra formandskabet, som endnu ikke er færdigbehandlet.

Fire lande har taget et generelt forbehold over for forslaget.

Fem lande ønsker, at pesticidudbringningsmaskiner skal kontrolleres af et 3. partsorgan inden markedsføring, uanset om de harmoniserede standarder er fulgt. Dette er i dag et nationalt krav i visse af medlemsstaterne. Et sådant krav falder uden for rammerne af direktiv 2006/42/EF, og et flertal af lande er imod dette. Det er uklart, om mindretallet vil kunne blokere en vedtagelse af direktivet.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen er positiv over for forslaget, herunder det foreliggende kompromisforslag fra det tjekkiske formandskab. Harmonisering af miljøbeskyttelseskrav til pesticidudbringningsmaskiner vil være et effektivt redskab til at sikre et højt niveau af beskyttelse samtidig med, at varernes frie bevægelighed i fællesskabet sikres. Derudover vurderes det også, at harmoniserede regler vil medvirke til, at holde fabrikanternes omkostninger nede.

Regeringen støtter ikke visse landes ønske om 3. partskontrol i fremstillingsfasen. Regeringen finder, at rammedirektivets krav om periodisk inspektion af et udpeget organ efter ibrugtagning, og myndighedernes markedsovervågning er tilstrækkelig kontrol på området. Inspektionen vil afsløre mangelfulde maskiner, og samtidig er det vurderingen, at denne kontrol også har en præventiv effekt på fabrikanterne.

Regeringen vurderer således, at 3. partskontrol i fremstillingsfasen er en

økonomisk og administrativ omkostning, som ikke vil bidrage væsentligt til øget miljøbeskyttelse. Såfremt det måtte vise sig nødvendigt for at få forslaget vedtaget, kan regeringen acceptere 3. parts kontrol inden for rammerne af direktiv 2006/42/EF, dvs. at dette kun bliver et krav såfremt de harmoniserede standarder ikke følges.

Regeringen finder det vigtigt, at der hurtigst muligt udarbejdes harmoniserede standarder, der nærmere angiver, hvorledes reglerne kan opfyldes. Det er Kommissionens plan, at give CEN et mandat til dette så snart forslaget er vedtaget.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kræver ikke lovændring. Der er den fornødne mulighed for at implementere ændringerne i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Det tjekkiske formandskab foreslår, at direktivændringen skal være implementeret 12 måneder efter, at det er vedtaget, og at ændringen skal træde i kraft 18 måneder efter vedtagelse. Spørgsmålet er endnu ikke færdigbehandlet i rådsarbejdsgruppen.

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Et eventuelt ændringsforslag med krav om 3. partskontrol vil dog medføre en administrativ omkostning for staten til udpegning og koordinering af bemyndigede organer. Regningen for dette arbejde vil eventuelt kunne faktureres til de bemyndigede organer, såfremt der udarbejdes en bekendtgørelse, der giver hjemmel hertil. Omfanget af de administrative omkostninger vil først blive undersøgt nærmere i tilfælde af, at formandskabet udarbejder ændringsforslag herom.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at det ikke umiddelbart er muligt at beregne de økonomiske konsekvenser for virksomheder, borgere og offentlige myndigheder.

Forslaget indeholder nye krav til indretningen af pesticidudbringningsmaskiner, som kan betyde, at fremstillingsomkostningerne øges.

Samtidig vurderer Kommissionen, at de fleste pesticidudbringningsmaskiner allerede i dag lever op til kravene, idet mange fabrikanter frivilligt følger de gældende standarder på området. Dette kan indikere, at evt. øgede fremstillingsomkostninger vil være af meget begrænset omfang.

Kommissionen anfører endvidere, at forslaget måske endda vil mindske fremstillingsomkostningerne overordnet set, idet fabrikanterne i dag er nødt til at leve op til nationale krav i flere lande, herunder 3. partsgodkendelse, hvilket er en ekstra omkostning.

Kommissionen anfører endvidere, at forslaget også forventes at have den positive effekt, at forbruget af pesticider mindskes, hvilket fører til færre omkostninger for brugerne. Det er ikke umiddelbart muligt at skønne over omfanget af dette, da det igen afhænger af, i hvor høj grad maskinerne på markedet i dag lever op til standarderne.

Endelig anfører Kommissionen, at mindre forurening af miljøet på langt sigt må forventes at have en positiv effekt på menneskers helbred og dermed reducere sundhedskostningerne.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at medføre en væsentlig ny administrativ byrde for erhvervslivet. Fabrikkerne har i forvejen, jf. maskindirektivet, pligt til at foretage en risikovurdering af maskinen samt udarbejde teknisk dokumentation og brugsanvisning. Samtidig må der forventes en mindskelse af den administrative byrde, når fabrikkerne ikke længere skal leve op til nationale krav, hvilket i sig selv medfører administrative omkostninger til overvågning af nationale regler, tilpasning af produkt og dokumentation, samt 3. partskontrol i visse lande.

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne nærmere, idet behovet for ændringer afhænger af, i hvilket omfang fabrikkerne allerede følger de frivillige standarder på området, jf. afsnit 9.

Visse landes ønske om 3. partskontrol vil være en ekstra administrativ omkostning for virksomhederne i forhold til Kommissionsforslaget, der ikke indeholder krav om 3. partskontrol. Omfanget af de administrative omkostninger i forbindelse med 3. partskontrol vil først blive undersøgt nærmere i tilfælde af en evt. direktivændring.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er fremsendt den 17. december 2008 til Folketingets Europaudvalg til orientering.

7. Europa Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/116/EF om beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder, KOM (2008) 464

Resumé

Kommissionen har den 16. juli 2008 fremlagt et forslag til direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/116/EF om beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder.

Forslaget går ud på at forlænge beskyttelsestiden for udøvende kunstnere og fonogramproducenter fra 50 til 95 år ved at foretage en ændring af de relevante bestemmelser i direktiv 2006/116/EF.

Forslaget indeholder derudover visse ledsagende foranstaltninger såsom oprettelse af en fond for studiemusikere, indførelse af "use it or lose it"-klausuler i kontrakter mellem udøvende kunstnere og fonogramproducenter og visse overgangsregler

Forslaget bliver p.t. behandlet i rådsarbejdsgruppen vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder (ophavsret). Det tjekkiske formandskab forsøger at nå et kompromis i sagen i forbindelse med førstebehandlingen af sagen. Såfremt direktivet vedtages, vil det føre til ændringer af den danske lov om ophavsret.

1. Baggrund og indhold

Om baggrunden har Kommissionen fremført, at forslaget skal forbedre udøvendes kunstneres (*musik*) sociale situation, især studiemusikeres, eftersom stadig flere kunstnere lever længere end den nuværende beskyttelsestid for deres ophavsret, som er 50 år. Kommissionen lægger vægt på, at de fleste udøvende kunstnere befinder sig i en prekær finansiel og social situation. Kommissionen anfører således, at ud fra et juridisk perspektiv bliver betydningen af deres bidrag til musisk kreativitet ikke ordentligt anerkendt. Desuden har de til sammenligning med forfattere en mindre beskyttelse af henholdsvis deres moralske og økonomiske rettigheder.

For så vidt angår fonogramproducenter henviser Kommissionen til, at masseproduktionen af fonogrammer begyndte i starten af 1950'erne. Kommissionen finder, at hvis der ikke gribes ind nu, vil beskyttelsen af stadig flere optagelser, der blev indspillet og udgivet tilbage i perioden fra 1957 til 1967, løbe ud. Når optagelserne af kunstnernes fremførelser ikke længere er beskyttede, vil ca. 7.000 kunstnere i hver eneste af de større medlemsstater og et tilsvarende mindre antal i de mindre medlemsstater ifølge Kommissionen miste den indkomst, de får fra kontraktmæssige royalties og det såkaldte "rimelige vederlag" for udsendelse af deres

fremførelser via radio og fjernsyn og afspilning på offentlige steder, f.eks. barer og diskoteker.

Kommissionen lægger vægt på, at det berører de kendte kunstnere (der modtager kontraktmæssige royalties), men især rammer de tusindvis af anonyme studiemusikere (der ikke modtager royalties, men må nøjes med det "rimelige vederlag"), der medvirkede ved fremstillingen af fonogrammer i slutningen af 50'erne og i 60'erne og overdrog deres enerettigheder til producenten mod et engangshonorar ("buy out"). De individuelle vederlag for udsendelse i radio og tv og afspilning på offentlige steder, som ikke blev overdraget til producenten, ophører, når beskyttelsestiden udløber.

Forslaget har ifølge præamblen til formål at sikre, at beskyttelsestiden for fremførelser optaget på fonogrammer varer i kunstnerens levetid. Dermed kan udøvende kunstnere dels sikre sig, at de ikke mister indkomst i slutningen af deres levetid, dels får de mulighed for at kunne påberåbe sig retten til at forhindre eller begrænse for dem uacceptable anvendelser af deres fremførelser, medens de endnu lever.

Desuden er formålet at opstille en ensartet måde i medlemslandene til beregning af den beskyttelsestid, som gælder et musikstykke med tekst, som flere forfattere har bidraget til.

I nogle medlemsstater er beskyttelsen 70 år efter den længstlevendes (enten forfatteren eller komponisten) død, hvorimod beskyttelsen af hvert bidrag i andre medlemsstater bortfalder 70 år efter den bidragende forfatters død. Disse forskelle i længden af beskyttelsestider for et musikstykke fører til problemer med administrationen af ophavsretten til værker med flere ophavsmænd i Fællesskabet. Det medfører desuden problemer ved distribution af royalties for udnyttelsen i forskellige medlemsstater.

Samtidig med forslagens fremsættelse har Kommissionen offentliggjort sit arbejdsdokument SEC (2008) 2287, en konsekvensanalyse af, hvad en række forskellige løsningsforslag vil betyde for henholdsvis de udøvende kunstnere, fonogramproducenterne, radio- og tv-selskaber samt offentlige steder, hvor musik spilles, public domain pladeselskaber, forbrugerne, samt for den kulturelle diversitet, informationssamfundstjenester og internationale aspekter.

Med direktivet foreslås af hensyn til den juridiske sikkerhed endvidere fastsat en række overgangsforanstaltninger, således at der ikke er tvivl om hvilke regler, der finder anvendelse på de kontrakter mellem udøvende kunstnere og fonogramfremstillere, der fortsat er gældende i den forlængede beskyttelsestid.

Forslaget fremsættes med hjemmel i traktatens artikel 47(2), artikel 55 og 95 i EF-traktaten. Direktivet kan vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren for fælles beslutningstagen med Parlamentet (artikel 251).

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 5.-6. marts 2009, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

2. Europa-Parlamentets holdning

I henhold til TEF artikel 251 skal forslaget forelægges Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentets Retsudvalg afgav betænkning den 12. februar 2009. Betænkningen er positiv over for en forlængelse af beskyttelsestiden til 95 år og indeholder desuden en række ændringsforslag.

Indikativ dato for plenarafstemning i Europa-Parlamentet er den 23. marts 2009.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har beskrevet forslagets forhold til nærhedsprincippet således:

"Forslaget falder ind under Fællesskabets enekompetence. Grunden til, at Fællesskabet har enekompetence er, at den nuværende lovgivning, der er fastsat ved direktiv 2006/116/EF (herefter benævnt "direktivet"), sikrer fuld harmonisering. Direktivet indeholder bestemmelser om både minimums- og maksimumsharmonisering. Det betyder, at medlemsstaterne hverken kan fastsætte kortere eller længere beskyttelsestider end de i direktivet foreskrevne (betragtning nr. 2). Subsidiaritetsprincippet er derfor ikke relevant."

Formålet med forslaget er at forbedre udøvende kunstneres sociale situation, især studiemusikeres, eftersom stadig flere kunstnere lever længere end den nuværende beskyttelsestid for deres ophavsret, som er 50 år. Formålet er desuden at opstille en ensartet måde til beregning af den beskyttelsestid, som gælder et musikstykke med tekst, som flere forfattere har bidraget til. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens betragtninger omkring nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder er reguleret i § 65 i lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 587 af 20. juni 2008.

Det følger heraf, at udøvende kunstneres ophavsret udløber 50 år regnet fra udgangen af det år, da fremførelsen fandt sted. Det følger videre af §

65, at hvis en indspilning af fremførelsen udgives eller offentliggøres, beregnes beskyttelsestiden efter tidspunktet for disse begivenheder. Dansk lovgivning er dermed i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/116/EF af 12. december 2006 om beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder (kodificeret udgave).

For så vidt angår forslaget om en harmoniseret beskyttelse af musikværker med tekst, er såvel tekst som musik beskyttet som separate værker i Danmark. Det betyder, at begge dele er beskyttede i henholdsvis komponistens og forfatterens levetid plus 70 år.

5. **Høring**

Direktivforslaget er sendt i en bred høring til relevante organisationer mv. med høringsfrist den 4. september 2008.

Høringssvar er modtaget fra følgende:

Det Kgl. Bibliotek (03.09.2008), Biblioteksraplyen (03.09.2008), Danmarks Forskningsbiblioteksforening (03.09.2008), Statsbiblioteket (04.09.2008), Danske Mediers Forum, (04.09.2008), Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, IFPI DANMARK og GRAMEX (Fælles svar), (04.09.2008), IFPI Danmark (04.09.2008), Dansk Artist Forbund (04.09.2008), Dansk Musikforelæggerforening (04.09.2008), Samrådet for ophavsret (04.09.2008), Danske sangskrivere og komponister DJBFA (04.09.2008) og IT-politisk forening (05.09.2008).

Af høringssvarene fremgår, at rettighedshaversiden, altså de udøvende kunstnere og fonogramproducenterne (Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, IFPI DANMARK og GRAMEX, Dansk Musikforelæggerforening, Samrådet for ophavsret og Danske sangskrivere og komponister DJBFA) finder, at forslaget er vigtigt at gennemføre, og at modtagerne / brugerne af musikken (Det Kgl. Bibliotek, Biblioteksraplyen, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Statsbiblioteket, Danske Mediers Forum og IT-politisk forening) er imod forslaget.

I det følgende gengives kommentarer til de enkelte dele af forslaget

Forlængelse af beskyttelsestiden

Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, IFPI DANMARK og GRAMEX støtter forslaget, da de mener, at sondringen mellem henholdsvis værkets ophavsmand og en udøvende kunstner, der fremfører værket, er forældet. Ydermere anføres det, at beskyttelsestiden for populære indspilninger fra sidst i 50'erne og begyndelsen af 60'erne snart vil være udløbet. Endelig anfører de nævnte organisationer det urimelige i, at hundredvis af danske kunstnere med de gældende regler er retsløse, og at det som minimum bør sikres, at de kan bestemme over deres præstationer så længe de lever.

Dansk Artist Forbund fremhæver, at beskyttelsestiden for udøvende kunstnere og fonogramproducenter bør harmoniseres, så den beregnes efter første udgivelse.

Biblioteksrapporten, Danmarks Forskningsbiblioteksforening og Statsbiblioteket har afgivet enslydende hørings svar, hvori de anfører, at en forlængelse af beskyttelsestiden vil være uheldig, da det vil medføre øgede udgifter for bibliotekerne i almindelighed og for kulturbevaringsinstitutionerne i særdeleshed uden at gavne de udøvende kunstnere og producenter. Dette begrundes med, at kun ganske få musikoptagelser er efterspurgt mere end 50 år efter udgivelsen. Disse vil have historisk interesse. Det Kgl. Bibliotek udtrykker samme holdning.

Det påpeges endvidere af Biblioteksrapporten, Danmarks Forskningsbiblioteksforening og Statsbiblioteket, at en forlængelse af beskyttelsestiden vil trække et problem omkring forældreløse værker ("orphan works") med sig. Det er ifølge disse interessenter allerede med den nuværende 50-årige beskyttelse nærmest umuligt at lokalisere udøvende kunstnere til ældre musikoptagelser, og dette vil blive endnu sværere ved en forlængelse til 95 år.

Danske Mediers Forum har ligeledes svært ved at se, hvordan en forlængelse af beskyttelsestiden kommer de udøvende kunstnere til gode og peger på, at det sandsynligvis alene vil være pladeproducenterne og de mest kendte udøvende kunstnere, der får gavn af en udvidelse af beskyttelsestiden, mens den store målgruppe - de mindst kendte udøvende kunstnere – ikke vil få nogen nævneværdig fordel heraf.

Danske Mediers Forum henviser til undersøgelser gennemført i 2004-2006, der viser, at beskyttelsestidens længde ikke har nogen betydning i forhold til en forøgelse af produktionen eller investeringerne. Der henvises endvidere til Gowers' rapport af 6. december 2006, som konkluderer, at en forlængelse af beskyttelsestiden kun vil generere en meget lille økonomisk vækst (max. 2 % af fonogramindustriens indtægter), og i alle tilfælde vil en forøgelse heraf fuldt ud blive modsvaret af højere omkostninger forbundet med håndteringen af en forlængelse.

Danske Mediers Forum finder uagtet fonogramindustriens udfordringer omkring manglende respekt for eksisterende rettigheder ikke, at en yderligere forlængelse af fonogramproducenternes beskyttelse er vejen frem, da dette blot medfører, at de, der bruger musikken på lovlig vis, skal betale mere herfor.

Danske Mediers Forum anfører vedr. sammenligningen med USA, hvor man har 95 års beskyttelse, at beskyttelsesområdet ikke er nær så bredt i USA som i Europa.

Danske Mediers Forum er uenig med Kommissionen i, at forlængelsen af beskyttelsestiden ikke medfører forøgende omkostninger for de danske medier, som anvender fonogrammusikken i de produkter/tjenester, som udbydes til slutbrugerne og anfører, at Kommissionens forudsætninger vedrørende den mængde af beskyttet materiale, som radio- og Tv-stationerne kan benytte, ikke er stationær. En vedtagelse af direktivforslaget vil ifølge Danske Mediers Forum føre til, at radio- og tv-stationerne vil blive mødt med krav om øget betaling for brug af fonogrammer.

Danske Mediers Forum mener, at forlængelsen af beskyttelsestiden vil få en negativ effekt på konkurrencen og henviser til, at mængden af "public domain" materiale reduceres betydeligt. Dernæst anføres, at markedet i dag domineres af 4 multinationale fonogramproducenter (omkring 80 % af markedet), at disse i vidt omfang allerede har erhvervet samtlige rettigheder fra de udøvende kunstnere, og at en forlængelse som foreslået derfor først og fremmest vil komme disse selskaber til gode. Endelig indskrænkes adgangen til den europæiske musikalske arv.

IT-politisk forening anfører blandt andet, at investeringer i afspilninger afskrives over langt kortere tid end 50 år, og at produktionsomkostningerne ved indspilninger er faldet dramatisk, hvilket burde tilskynde til en kortere beskyttelsesperiode. Foreningen anfører videre, at hvis en investering i pladeproduktion ikke tjener sig ind i løbet af få år, vil den sjældent tjene sig ind.

IT-politisk forening anfører videre, at det forhold, at indspilninger har en værdi, ikke betyder, at de skal være beskyttet, da det offentlige område ikke skal være en gravplads for værdiløse værker. Endvidere påpeger foreningen, at kun få udøvende kunstnere vil tjene penge på over 50 år gamle indspilninger.

IT-politisk forening stiller ligeledes spørgsmålstejn ved, om en forlængelse af beskyttelsestiden vil føre til øgede investeringer i nye talenter og anfører, at kun få udøvende musikere vil tjene penge på over 50 år gamle indspilninger.

Er en forlængelse af beskyttelsestiden det rette middel at tage i brug for at kompensere for de udøvende kunstners sociale situation?

Danske Mediers Forum finder ikke, at en forlængelse af beskyttelsestiden er det rette middel til at forbedre de udøvende kunstners mulighed for at påtale krænkelse af deres ideelle rettigheder (droit moral) og finder samtidig, at Kommissionen, hvis den finder behov for dette, bør regulere dette forhold direkte.

Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, IFPI DANMARK og GRAMEX anfører, at stadig flere musikere og sangere oplever, at beskyt-

telsen af indspilninger fra tidligt i deres karriere ophører, fordi gennemsnitsalderen er stigende.

Dansk Artist Forbund påpeger, at artisternes indspilninger er den pensionsopsparring, som skal bidrage til livets ophold, når de ikke længere er i stand til at arbejde inden for deres fag, og

Dansk Artist Forbund, Dansk Musikforelæggerforening og Samrådet for ophavsret mener i øvrigt, at en forlængelse af beskyttelsestiden bør gælde retroaktivt og dermed inkludere de fonogrammer, der var løbet ud forud for direktivets implementeringsfrist.

Alternativer til den foreslåede forlængelse af beskyttelsestiden

Danske sangskrivere og komponister DJBFA anfører i sit høringssvar en alternativ model for beskyttelsestid, hvorefter der bør indføres en generel beskyttelsestid på 50 år, som dog tidligst kan ophøre og gå over til ”public domain”-status ved de navngivne og identitetsbærende udøvende kunstners død. Udgangspunktet vil ifølge forslaget være 50 års beskyttelse fra indspilningstidspunktet, dog forlænges denne beskyttelse indtil tidspunktet for kunstnerens død, hvis dette sker senere end 50 år efter indspilningstidspunktet.

Skal forslaget omfatte andre udøvende kunstnere end musikere?

Dansk Artist Forbund anfører, at den i direktivforslaget angivne begrundelse for en forlængelse af beskyttelsestiden i høj grad fokuserer på studiemusikeres vilkår, og at dette med mindst samme styrke gør sig gældende for artister (sangere og bands),

Såvel Dansk Artist Forbund som Samrådet for ophavsret har påpeget, at forslaget alene lægger op til, at udvidelsen af beskyttelsestiden skal gøre sig gældende for fonogrammer og anfører, at der er samme hensyn at tage til udøvende kunstnere på audiovisuelle optagelser, hvorfor den danske regering bør arbejde for at udvide forslaget til også at omfatte udøvende kunstners film- og tv-indspilninger.

Danske Mediers Forum anfører, at det virker urimeligt, at en særlig gruppe af udøvende kunstnere, hvis fremførelse optages på et fonogram, skal stilles langt bedre end de øvrige naborettigheder.

Oprettelse af en fond for studiemusikere.

IFPI Danmark støtter 20 % -fonden til studiemusikere m.fl., men anfører, at der er grund til at se nærmere på den konkrete udformning. Bidraget bør reduceres til en procentdel af ”net revenues” i stedet for ”revenues”, da udgifter bør trækkes fra, før der kan fordeles midler til fonden. IFPI mener, at en royalty til musikerne på 20 % af bruttoindtægterne er urealistisk høj,

Indførelsen af en "use it or lose it"- klausul.

Danske Mediers Forum påpeger, at man har svært ved at vurdere de ledsageforanstaltninger, der er foreslået, men finder, at der umiddelbart synes megen administration forbundet hermed. Ifølge Danske Mediers Forum må den foreslåede "use-it-or-lose-it"- klausul medføre, at brugerne skal foretage diverse undersøgelser for at kunne konstatere, om et fonogram ligger i "public domain" eller ej.

IFPI Danmark anfører, at bestemmelsen om kontinuerlig pligt til udnyttelse bør udgå, da dette er et kontraktspørgsmål, og reguleringen går dybt ind i komplekse reguleringer af gensidige forpligtelser og af misligholdelse. IFPI Danmark anfører, at man ikke bør gå videre end en førstegangsudnyttelsespligt, som man kender fra § 54 i den danske ophavsretslov, jf. 2. afsnit i direktivbestemmelsen, og at den foreslåede 1 års-frist for udnyttelse i den supplerende beskyttelsesperiode er alt for kort i virkelighedens verden, hvorfor den som minimum bør være 3 år med mulighed for fravigelse i en aftale mellem parterne, dvs. svarende til § 54 i den danske ophavsretslov.

En ensartet metode til beregning af beskyttelsesperioden for musikstykker med tekst.

Dansk Musikforelæggerforening støtter forslaget, om at musikalske kompositioner med tekster skal vare indtil 70 år efter, at den længstlevende af ophavsmændene er afdød.

6. Andre landes holdninger

Enkelte lande går ind for forslaget i sin fulde udstrækning.

Enkelte lande er imod forslaget.

En række lande har taget parlamentarisk forbehold men har givet udtryk for, at de vil kunne gå med til et kompromisforslag om en kortere forlængelse af beskyttelsestiden, således at den bliver 70, 75 eller 80 år i stedet for de foreslåede 95 år.

Forhandlingerne vedrører herudover særligt spørgsmålene om, hvilke udøvende kunstnere skal være omfattet af den udvidede beskyttelsestid, de nærmere regler om oprettelsen af en fond for studiemusikere, den såkaldte "use it or lose it klausul" samt spørgsmålet om klare overgangsregler i øvrigt. En række lande har på disse punkter været kritiske over for direktivforslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Overordnet er regeringens holdning, at ophavsrettigheder og den periode, hvori de kan gøres gældende bør være fastlagt, så der er en fornuftig balance mellem på den ene side hensynet til de udøvende kunstnere og fo-

nogramproducenter og på den anden side hensynet til brugerne af de beskyttede fremførelser.

Den danske regering ser som udgangspunkt ikke behov for regulering som foreslået af Kommissionen, men deltager gerne i konstruktive drøftelser om forslaget for at sikre en så hensigtsmæssig, enkel og gennemsigtig regulering som muligt i det omfang, der er udsigt til et flertal for en udvidelse af beskyttelsestiden.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Såfremt direktivforslaget vedtages, skal der foretages en konsekvensændring af de i punkt 4 anførte bestemmelser i lov om ophavsret.

Endvidere vil vedtagelse af forslagens overgangsforanstaltninger betyde, at der i lov om ophavsret skal indføres tilsvarende bestemmelser.

Forslaget forventes ikke at få statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. En forlængelse af beskyttelsestiden vil alt andet lige føre til at kulturinstitutioner som f.eks. biblioteker, forbrugerne og herunder radio- og tv-stationer, kommer til at betale mere for musikken. Samtidig må der forventes en stigning i de omkostninger, der er forbundet med identifikation af rettighedshavere, til at føre forhandlinger med disse etc. Det er uafklaret, hvor mange udøvende kunstnere, der vil have gavn af den forlængede beskyttelsestid, da interessen for store dele af den indspillede musik *og andre optagelser* må antages falde i takt med, at årene går. For de fonogramproducenter, der har specialiseret sig i at udgive fremførelser efter udløbet af den nuværende 50-års periode vil forslaget have negative konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er umuligt at komme med et konkret bud på, hvilke konsekvenser forslaget vil have for erhvervslivet, da det igen vil afhænge af interessen for at benytte de beskyttede værker, og der foreligger ingen særskilte analyser heraf for det danske marked.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Der er oversendt nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 11. august 2008. Grundnotatet er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. august 2008. Det supplerende grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. oktober 2008. *Samlenotatet er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. november 2008. Sagen blev forelagt Euro-*

*pauvalget til orientering på møde den 28. november 2008 forud for
rådsmøde (konkurrenceevne) den 1.-2. december 2008.*